

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :Z-19809844-610- 4991751
Konu :7/46373 Esas Sayılı Soru Önergesi

04/09/2026

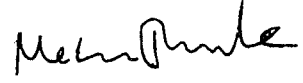
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/46373
6K 193

İlgi : 17/07/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04- 1894220 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan İstanbul Milletvekili Sayın A. Sibel YANIKÖMEROĞLU'na ait yazılı soru önergesine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK

Bakan

Ek: Önerge Cevabı

7/46373 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Sayın A. Sibel YANIKÖMEROĞLU, öncelikle şahsıma yönelik olarak Bakanlığımıza sunduğunuz yazılı soru önergeniz için teşekkür ederim.

ISO 500 ve ISO İkinci 500 şirketlerinin finansal yapısını yalnızca finansman giderlerinin faaliyet kârına oranı üzerinden değerlendirmek yeterli değildir.

Bu göstergenin iki açıdan tamamlanması gerekir.

İlk olarak, şirketlerin finansman giderlerinin yanında faiz gelirleri de bulunmaktadır. Bu nedenle finansman yükünü değerlendirirken brüt finansman giderleri yerine net faiz giderlerinin esas alınması daha sağlıklı bir yaklaşım olacaktır.

İkinci olarak, finansman giderlerinin faaliyet kârına oranı dönemsel gelişmelerden önemli ölçüde etkilenebilmektedir. Bu nedenle finansman giderlerinin net satışlara, diğer bir ifadeyle ciroya oranı, şirketlerin finansman yükünün zaman içindeki seyrini değerlendirmek açısından daha istikrarlı bir göstergedir.

Nitekim finansman giderlerinin ciroya oranı 2025 yılında ISO 500 şirketlerinde yüzde 6,5 ile 2016-2025 dönemindeki yüzde 6,6'lık ortalamanın hafif altında gerçekleşmiştir. Dolayısıyla ISO 500 şirketlerinde tarihsel eğilimden belirgin bir sapma bulunmamaktadır.

Programımız kapsamında yatırım, istihdam, üretim ve ihracat odaklı destek mekanizmaları etkin bir şekilde uygulanmaktadır. 10 yıla kadar vade imkânı sağlayan Yatırım Taahhütlü Avans Kredisi programının büyüklüğü 300 milyar TL'den 750 milyar TL'ye yükseltilmiştir. Türk Eximbank aracılığıyla ihracatçılarımıza sağlanan kredi, sigorta ve garanti destekleri artırılmıştır. Günlük reeskont kredi limiti 300 milyon TL'den 5 milyar TL'ye yükseltilmiş, faiz oranı ise yüzde 35'ten yüzde 23,9'a düşürülmüştür. Kredi Garanti Fonu, Katılım Finans Kefalet A.Ş. ve İhracatı Geliştirme A.Ş. ile KOBİ'lerimizin finansmana erişimini kolaylaştırmaya yönelik paketler hayata geçirilmektedir. 2025 yılında sanayi katma değeri yüzde 2,9, makine ve teçhizat yatırımları yüzde 5 büyürken mal ihracatı yüzde 4,4 artışla 273,2 milyar dolara ulaşmıştır. 2025 yılında istihdam 32,6 milyon olurken işsizlik oranı yüzde 8,3 ile 2012'den bu yana en düşük seviyesinde gerçekleşmiştir.

Özellikle emek yoğun sektörlerde üretimi canlandırmak ve istihdamı korumak amacıyla reel sektör desteklenmektedir. Bu kapsamda çalışan başına sağlanan aylık asgari ücret desteği 1.270 TL'ye yükseltilmiştir. SGK prim teşviki, imalat sektöründe 2026 yıl sonuna kadar 5 puan olarak uygulanmaya devam edecektir. "İmalat Sanayi Finansmanı ve İstihdamı Koruma

Programı” ile tekstil, giyim, deri ve mobilya gibi belirli imalat sektörlerinde istihdamını koruyan işletmelere sağlanan prim desteği 2026 yılında çalışan başına 3.500 TL’ye yükseltilmiş, programa büyük ölçekli firmalar da dâhil edilmiştir. Prim desteği kapsamı dışında kalan imalat sanayi KOBİ'lere ise 100 milyar TL finansman desteği sağlanması öngörülmektedir.

Reel sektörün finansmana erişim imkânlarını artırmak ve kolaylaştırmak için koordineli bir şekilde çalışmalar sürdürülmektedir.

Katma değer vergisindeki (KDV) indirim sistemi, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu’nun 29 uncu maddesi ile düzenlenmiş olup, mükelleflerin alışları nedeniyle ödedikleri KDV, ilgili dönemde satışları dolayısıyla tahsil ettikleri KDV'den mahsup edilmekte ve aradaki fark tutar Hazineye intikal ettirilmektedir. Mükelleflerin alışları nedeniyle ödediği KDV'nin satışları nedeniyle hesaplanan KDV'den yüksek olması durumunda aradaki fark tutar iade edilmemekte ve izleyen vergilendirme dönemlerinde telafi edilmek üzere sonraki dönemlere devredilmektedir.

Ancak istisna tutulan ya da bir takım sosyal gerekçelerle vergi oranı indirilen ya da tevkifat uygulanan mal ve hizmetler dolayısıyla mükelleflerin yüklendikleri KDV'nin bulunması durumunda bu tutarlar mezkûr Kanunda ve ilgili ikincil mevzuatta yer alan düzenlemeler çerçevesinde iade edilmektedir.

Bununla birlikte, son yıllarda devreden KDV oluşmasını önlemek üzere pek çok düzenleme mevzuata dahil edilmiş, 7524 sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda yapılan düzenlemeler ile beş takvim yılı boyunca devreden KDV tutarının, indirilecek KDV hesaplarından çıkarılarak özel bir hesaba alınabilmesine imkan sağlanmıştır. 2030 yılından itibaren yürürlüğe girecek olan düzenleme ile mükellefler üzerindeki finansman yükünün azaltılması amaçlanarak beş takvim yılı süresince devreden KDV tutarlarının gelir veya kurumlar vergisinin tespitinde gider olarak dikkate alınmasına imkan sağlanmıştır.

Diğer taraftan, Bakanlığımız tarafından yürütülen Hazine destekli kefalet sistemi (Sistem) ile, KOBİ’lerimiz öncelikli olmak üzere finansmana erişim sorunu yaşayan işletmelere güncel ekonomik ihtiyaçlar doğrultusunda destek sağlanmaktadır. Sistem kapsamında hâlihazırda 20 adet destek paketi yürürlükte olup, söz konusu destek paketleri kapsamında 07.08.2026 tarihi itibarıyla 157,6 milyar TL kefalet karşılığı 183,6 milyar TL kredi kullanılmıştır. İlgili

mevzuat ve söz konusu paketlerde belirlenen şartların karşılanması halinde işletmeler anılan desteklerden faydalanabilmektedir.

Ayrıca, imalat sanayii firmalarının işletme ve yatırım sermayesi ihtiyaçlarının finansmanını desteklemek amacıyla yürürlüğe konulan 25 milyar TL kefalet karşılığı 29,4 milyar TL kredi imkanı yaratan KGF Yatırım-İşletme destek paketi kapsamında 10.07.2026 tarihi itibarıyla 24,8 milyar TL kredi kullandırılmıştır. Halihazırda kullandırılacak 4,6 milyar TL kullanılabilir kredi imkânı bulunmaktadır.

Güncel ekonomik ihtiyaçlar Bakanlığımızca sürekli olarak değerlendirilmekte olup, Sistem kapsamında yürürlüğe alınan destek paketleri özelinde gerekli güncellemeler yapılmakta ve gerekli olması halinde yeni destek paketleri hayata geçirilebilmektedir.